

België - Belgique
P.B. - P.P.
8500 Kortrijk
BC 20258

KONINKLIJKE EN MENSLIEVENDE VERENIGING DER
DRAGERS van ERETEKENS en MEDAILLES van BELGIË
VOOR DADEN VAN MOED, ZELFOPOFFERING EN VAN MENSLIEVENDHEID

ONDER DE HOGE BESCHERMING VAN Z.M. DE KONING
EN HET EREVOORZITTERSCHAP VAN DE H. BURGEMEESTER VAN BRUSSEL

VADERLANDSE VERENIGING
Zonder winstgevend doel
Gesticht te Brussel op 3 december 1865 - Koninklijk Erkend op 2 juli 1883

INFOBLAD KORTRIJK

Afgiftekantoor: KORTRIJK CENTRUM

Verantwoordelijke uitgever:
Rasson Nadia - Steenstraat 103 -
8501 Heule

P 806019
PRS: 3048465

Nummer 99 – 1ste kw 2022 (jan-feb-mrt)

UITNODIGING

ZATERDAG 16 April 2022

*Koninklijke en Menslievende
Vereniging der
Dragers van Eretekens en
Medailles van België*

Regionale Kortrijk

FEEST DER GEDECOREERDEN

Siège social / Sociale zetel : Astridpad 5 – 8540 Deerlijk
Tel. & Fax : +32 56-32.90.17 – Gsm : +32 477-28.33.21 – Email : rudy.maesl@proximus.be
a.s.b.l. / v.z.w. 515/53 – N° d'entreprise – Ondernemingsnr 408.696.434 – Arrondissement judiciaire : Courtrai / Gerechtelijk arrondissement : Kortrijk

Voorzitter Regionale Kortrijk: RASSON Nadia, Steenstraat 103 te 8501 HEULE
☎ & 𐀀: +32 56-35.63.35 - 𐀀: rasson.n@telenet.be

LIDGELD 2022

Het lidmaatschap van het jaar 2022 loopt van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.

Men kan reeds het lidgeld storten vanaf **16 december 2021 tot 28 februari 2022** om administratief in orde te zijn voor de toekenning van de brevetten en eretekens van de vereniging.

Daarom vragen wij u om de bijdrage van € 14,00 over te maken op volgend rekeningnummer, **BE22 7509 0426 1747** (met vermelding: lidgeld 2021) van gedecoreerden Regionale Kortrijk.

Door dit te doen versterkt u ons in onze werking en laat u ons tevens toe om onze opdrachten nog beter te kunnen uitvoeren.

Zo blijft u dan tevens ons krantje verder ontvangen en wordt u van alle activiteiten die ons bekend zijn, verder op de hoogte gehouden.

Mocht u om één of andere reden afzien van het lidmaatschap, wat wij ten zeerste zouden betreuren, gelieve ons dan te verwittigen.

Met Vaderlandslievende groeten.

Promotiefest 2022

Het Promotiefest 2022 gaan we terug organiseren in de maand April zoals voorheen, voor de corona-pandemie.

Waarschijnlijk zullen de Covid-regels nog steeds van toepassing zijn en daarom vragen wij **NU** al om een Covid Safe Ticket (CST) mee te brengen naar het Promotiefest.

ONS JAARLIJKS PROMOTIEFEEST
ZATERDAG 16 APRIL 2022

Mevrouw, Mijnheer,

Het bestuur van de Koninklijke en Menslievende Vereniging der Draggers van Eretekens en Medailles van België, Regio Kortrijk, heeft de eer en het genoegen u en uw echtgeno(o)t(e) uit te nodigen tot deelname aan het jaarlijkse feest en de uitreiking van de eretekens **PROMOTIE 2022.**

U wordt tevens uitgenodigd tot deelname aan het feestbanket waarvoor kan ingeschreven worden door storting van **60 Euro** op rekeningnummer **BE22 7509 0426 1747** van gedecoreerden Kortrijk.

Wie niet blijft voor het feestbanket maar **enkel** deelneemt aan de receptie gelieve **25 Euro** te storten op rekeningnummer **BE22 7509 0426 1747** met mededeling : **Receptie**

De uiterste inschrijvingsdatum voor de maaltijd is : **02 april 2022.**

Inschrijvingen na deze datum kunnen om praktische redenen niet meer aanvaard worden !

Niet betaalbaar ter plaatse (GEEN CASH GELD)

Schrijf tijdig in zodat wij geen moeilijkheden hebben voor het inrichten van de zaal – U kan uw voorkeur voor tafelen opgeven – Wij proberen in de mate van het mogelijke aan uw wensen te voldoen.

PROGRAMMA

11.30 u	OPENEN VAN DE DEUREN VAN FEESTZAAL-RESTAURANT “T BALLADEHOF” HOOGSTRAAT 15 TE 8554 ZWEVEGEM (SINT-DENIJS)
11.45 u	RECEPTIE
12.00 u	UITREIKING VAN DE ERETEKENS EN BREVETTEN - PROMOTIE 2022 GEVOLGD DOOR HET FEESTBANKET

MENU

**KIR MET ZIJN HAPJES
PAPILOT MET KABELJAUW – GARNAAL EN COQUILLE IN WITTE PORTOSAUS
ASPERGEROOMSOEP
VARKENSHAASJE MET OESTERZWAMSAUS MET SOEZENAARDAPPELEN
CREATIE VAN DE CHEF
KOFFIE MET VERSNAPERINGEN
WIJNEN EN WATERS TOT AAN DE KOFFIE**

Na het banket is er een gezellig samenzijn met tombola.

Wij hopen u talrijk te mogen verwelkomen op ons jaarlijks feest, en bieden u onze oprechte
Vaderlandslievende groeten aan.

Namens het bestuur.

Siège social / Sociale zetel : Astridpad 5 – 8540 Deerlijk
Tel. & Fax : +32 56-32.90.17 – Gsm : +32 477-28.33.21 – Email : rudymaels@proximus.be
a.s.b.l. / v.z.w. 515/53 – N° d'entreprise – Ondernemingsnr 408.696.434 – Arrondissement judiciaire : Courtrai / Gerechtelijk arrondissement : Kortrijk

Voorzitter Regionale Kortrijk: RASSON Nadia, Steenstraat 103 te 8501 HEULE
☎&☎: +32 56-35.63.35 - ✉ : rasson.n@telenet.be

Uitnodiging Daguitstap

Thema : In de voetstappen van

De 1ste Wereldoorlog was pas 20 jaar voorbij of ons land werd terug meegesleurd in een gewapend conflict dat 4 jaar zou duren. Na de oorlog werden we geconfronteerd met de gruwel die zich tijdens de bezettingsjaren had afgespeeld. Voor vele was het lijden begonnen met een gevangenschap in het “Fort van Breendonk” waarna ze werden overgebracht naar de kazerne “Dossin” te Mechelen om daar op transport gezet te worden richting de kampen. Vele overleefde de ontbering en gruwel van de kampen niet. Ondertussen is het meer dan 82 jaar geleden, een gepast moment om onder begeleiding deze beide plaatsen te bezoeken. De organisatoren zijn fier een mooi herdenkings- maar ook cultureel programma te kunnen voorstellen.

Datum : Zaterdag 18 juni 2022
Vertrek & verzamelplaats : 07.30 stipt – parking Sportcampus Lange Munte te Kortrijk

Programma :

1. Kransneerlegging Belgisch Militaire begraafplaats Breendonk
 2. Bezoek Fort van Breendonk
 3. Bezoek St.-Rombouts Kathedraal van Mechelen (vrij bezoek)
 4. Snack (*) (zie keuze bij inschrijving) in brouwerij ‘Het Anker’
 5. Bezoek Dossin Kazerne Mechelen
 6. Avondmaal (*) te Kortrijk restaurant “de Vlasblomme”
- (*) dranken zijn niet inbegrepen bij de snack en het avondmaal

Belangrijk de deelname prijs : **€ 70**

Gelieve jullie deelname te bevestigen vóór **24 mei 2022** (*noodzakelijk voor de reservatie in de musea*) door het terugsturen van onderstaand document en het bedrag over te schrijven op rekening nr : **BE22 7509 0426 1747** van de KMVDEMB afd. Kortrijk

LET OP ER ZIJN SLECHTS 50 PLAATSEN BESCHIKBAAR ! DUS WEES ER SNEL BIJ

De organisators	De Voorzitter
Ivan Van der Auwera Kurt Verhelle	Nadia Ranson

Inschrijvingsformulier :

Voornaam :

Naam:.....

Adres :.....

Tel nr :.....

Email :.....

Zal niet / deelnemen aan de daguitstap van 18 juni 2022.

Met: personen.

Snack: maak hier uw keuze tussen;

- Hoeveboterham, brouwerskaas van Gouden Carolus Tripel
- Hoeveboterham, beenham met graanmosterd

Dit formulier terug te sturen VÓÓR 24 mei 2022 naar :

Ivan Van der Auwera
Nachtegaalstraat 23
8511 Aalbeke

Of per email terugsturen naar : ivan.vanderauwera@skynet.be

Onze toekomstige koningin is soldaat af

Elisabeth Theresia Maria Helena (Anderlecht, 25 oktober 2001), hertogin van Brabant, prinses en kroonprinses van België, is het eerstgeboren kind van koning Filip van België en koningin Mathilde.

Elisabeth heeft twee jongere broers, prins Gabriël en prins Emmanuel, en een jongere zus, prinses Eléonore.

Sinds 21 juli 2013 is zij eerste in lijn voor de opvolging op de troon van België.

Door de afschaffing van de Salische Wet in de Belgische grondwet in 1991 werd prinses Elisabeth vanaf haar geboorte opgenomen in de lijn van de Belgische troonopvolging. Als eerste kind van koning Filip is ze eerste in lijn voor de troonopvolging. Zij zou dus later haar vader kunnen opvolgen als eerste soevereine koningin der Belgen.

Kroonprinses Elisabeth (18) begon eind augustus 2020 aan haar legeropleiding en ze vertrok meteen op stage naar Elsenborn in de Oostkantons.

Tijdens die stage leerde Elisabeth zich camoufleren, schieten en kaartlezen.

Er deden 198 rekruten mee aan de stage.

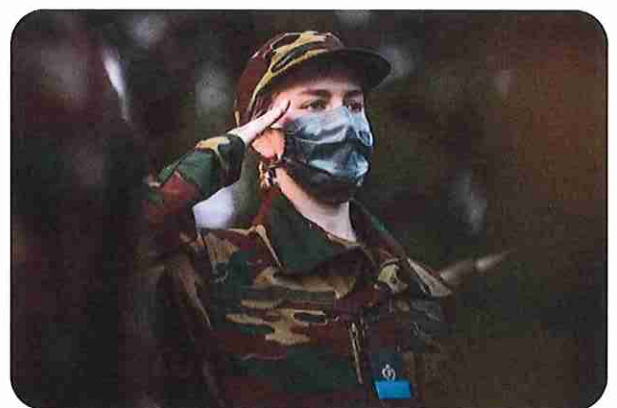
De overblijvers, die slaagden voor hun fysiek en theoretische examens, namen vrijdagmiddag 25 september 2020 deel aan de zogeheten Blauwemutsenparade in de Koninklijke Militaire School (KMS) in Brussel. Daarbij kregen de geslaagde leerlingen hun blauwe muts. Koning Filip reikte die uit aan zijn dochter en de andere leden van haar peleton. Ook koningin Mathilde woonde de ceremonie bij. Elisabeth mag de baret dragen tijdens haar academische opleiding sociale en militaire wetenschappen aan de KMS, waar ze op internaat zit.

Kroonprinses Elisabeth, die 20 wordt in oktober, beëindigt haar eerste jaar aan de Koninklijke Militaire School (KMS). Volgende week (12-19 juli 2021) neemt ze deel aan een tactische opleiding in het militaire kamp Lagland in Aarlen. De leerling-officieren, waartoe Elisabeth behoort, scherpen er hun militaire technieken aan. Het is de laatste fase van de eerstejaarsopleiding.

Daarna volgt er nog het nationale defilé op 21 juli, waar de prinses met haar lichterling voor haar ouders zal paraderen.

De kans is heel klein dat Elisabeth er nog een jaar bijdoet aan de KMS.

The Paths to Freedom

STRIJD OM TRÉVIÈRES

Punt 117 t/m 120 : De 2nd US Infantry Division ('Indian Head'), onder leiding van Major-General John R. Wood, landt op 7 juni bij Colleville-sur-Mer. Ze krijgen direct opdracht om zich in het gebied tussen de bruggenhoofden van de 1st en 29th Infantry Divisions op te stellen om gezamenlijk op te trekken via het bos Forêt de Cerisy naar St. Lô. Op 9 juni bereiken ze Formigny bij de N13 tussen Bayeux en Carentan en zetten ze een hoofdkwartier op. Het 9th Infantry Regiment van de divisie krijgt direct opdracht om via Mandeville-en-Bessin naar Rubercy te trekken. Het 38th Infantry Regiment moet aan de westkant een frontale aanval inzetten op de stellingen van 916. Regiment van de 352. Infanterie Division rond het drie kilometer zuidelijker gelegen Trévières. Ze hebben echter geen enkele vorm van vervoer. Bovendien hebben de meeste eenheden een tekort aan zware automatische wapens, mortieren en radioapparatuur.

Als het 9th Regiment bij Engranville ten noorden van de rivier de Aure komt, ontzetten ze eerst het 18th Regiment van de 1st US infantry Division. Vervolgens trekken ze richting Mandeville-en-Bessin. Als ze de rivier de Aure oversteken, komen ze zwaar onder vuur te liggen van sterke Duitse posities ten oosten van Trévières. De begeleidende tanks kunnen geen assistentie verlenen, omdat de oevers van de Aure te steil zijn. Het duurt uiteindelijk tot het begin van de avond, voordat zij de weg tussen Trévières en Mandeville bereiken.

Ten westen van Trévières heeft het 38th Regiment nog maar weinig vooruitgang geboekt. De vijand verzet zich daar hevig vanuit goed ingegraven posities. Ze lenen twee machinegeweren en enkele bazooka's om de Duitse stellingen uit te schakelen, terwijl ze ook steun krijgen van zware mortieren van het 81st Chemical Weapons Battalion. Uiteindelijk slaagt het 2nd Battalion erin om in de vooravond de buitenwijken ten noorden van Trévières te bereiken.

Daar blijkt dat de Duitsers –uit angst voor de Amerikanen– de stad vrijwel allemaal hebben verlaten. Alleen een paar sluipschutters zijn achtergebleven. Deze worden in de ochtend van 10 juni uitgeschakeld. Dan is Trévières bevrijd en kan de opmars verder richting St. Lô.

Ondertussen probeert 1st Battalion het stroomgebied van de rivier de Aure over te steken ten zuiden van Ecramville (punt 33), maar ze komen daar zwaar onder vuur te liggen. Ze besluiten daarom naar Canchy te gaan en daar de vallei over te steken. Op dat moment is 254th Engineer Combat Battalion echter nog bezig om vier zogenaamde treadwaybruggen over de rivier de Aure te plaatsen. In de avonduren zijn ze daarmee klaar. Vanaf dat moment kunnen divers soorten voertuigen en troepen de rivier oversteken.

ROUTE BESCHRIJVING

97. Einde weg **rechts** (=recht door), voorrangsweg op, D145 richting Bernesq.
98. -I **recht door**, D145 richting Bernesq.
99. U rijdt Bernesq in (D145).
100. Kruising **recht door**.
101. Kruising **recht door**.
102. U rijdt langs kerk en direct daarna **rechts**, voor monument langs.
103. Kruising voorrangsweg (D5) **recht oversteken**, richting Les Lauriers. U rijdt langs een watertoren.
104. Kruising **links**.
105. Einde weg **rechts**. Weg wordt iets slechter.
106. Weg maakt haakse **bocht naar links**.
107. Na ± 350 m (1e weg vlak na brug) **rechts**, richting Le Haut Bault (bordje rechts na afslag).
108. Einde weg **rechts**, over bruggetje. Weg wordt onverhard. U rijdt door 't stroomgebied van La Tortonne.
109. Einde weg **links**.
110. U rijdt over een bruggetje over de rivier La Tortonne.
111. I- **recht door**.
112. 1e weg **rechts**, D191 richting Trévières.
113. Einde weg **links**, D96 richting Trévières.
114. U rijdt Trévières in.
115. Na 600 m op kruising **links**, Rue Pierrot.
116. 2e weg **rechts**, Rue des Bretons.
117. I- **recht door**.
In Trévières moesten eerst enkele Duitse sluipschutters uitgeschakeld worden.
118. Einde weg **rechts**.
119. I- **recht door**. U rijdt langs kerk.
120. Direct na kerk 1e weg **links**,
Ferme les Gosnons.
Het gezicht van het beeld bij de kerk is bij de strijd om Trévières geraakt door een granaat.
121. Weg **rechts** aanhouden. Weg wordt onverhard.
122. Onverhard pad **scherp rechts** volgen, wordt verhard.
123. Einde weg **links**, voorrangsweg op.
124. 1e weg **rechts**, richting Le Val la Rue.
125. Doorgaande weg **rechts** volgen.
126. Einde weg **rechts**, voorrangsweg op.
127. -I **recht door**, richting Le Haut-de-Mandeville.
128. Y-splitsing **rechts** (=recht door).
129. Voor bord Le Haut-de-Mandeville (1e weg) **links**.
130. Kruising met voorrangsweg **recht oversteken**, richting La Fiéferme.
131. -I **recht door**.

Wordt vervolgd

DE VEROVERING VAN ST. LÔ

Na de verovering van Hill 122 door 35th Infantry Division ('Sante Fe'), denken zowel de soldaten als de officieren, dat de inname van St. Lô en 't einde van de intensieve bocagegevechten binnen handbereik zijn. Dit is helaas een illusie, wat duidelijk wordt als 115th Infantry Regiment op 15 juli 1944 de aanval voortzet langs de weg tussen Isigny en St. Lô en 116th IR aanvalt naar de heuvelrug rond Martinville. Kort nadat de aanval is ingezet, komt deze tot stilstand. Enerzijds door vijandelijk vuur, maar anderzijds door slechte aansturing en bevelvoering door hogere legeronderdelen. Ondanks luchtaanvallen door IX Tactical Air Command en afleidingsmanoeuvres van 175th Infantry Regiment, verliest 116th IR zeven tanks door vijandelijk vuur vanuit het zuiden. Gebrekkige communicatie met de 'Sante Fe' Division zorgt ervoor, dat troepen van 115th IR het vuur openen op troepen van die divisie. Zelfs als Major-General Gerhardt zijn mannen naar voren schreeuwt en hen vertelt, dat "come hell or high water" deze divisie naar St. Lô moet optrekken, stuiten de troepen op toenemende Duitse tegenstand.

Major-General Gerhardt weet niet, dat inmiddels twee Battalions van 116th IR toch goede voortgang hebben gemaakt op de heuvelrug bij Martinville. Toch geeft het hoofdkwartier van de 29th Infantry Division het bevel te stoppen, omdat ze bang zijn, dat de voorste eenheden worden afgesneden. Eén Battalion geeft gehoor aan de order, maar met een andere eenheid, onder leiding van Major Sydney V. Bingham Jr., is geen contact. Die zijn ver vooruit en graven zich in langs de Route Nationale N.172 (nu D972) ten oosten van St. Lô, op minder dan duizend meter van de buitenwijken van St. Lô. Ondanks zwaar Duits vuur en heftige tegenaanvallen, behoudt Major Bingham zijn posities. Het vuur van de Duitsers is echter zo heftig, dat diverse pogingen van 115th en 116th IR om bij de geïsoleerde voorste eenheden te komen, mislukken. De positie van dit Battalion is zo uitzichtloos, dat de meeste Amerikaanse commandanten denken, dat het zelfmoord is om hen te ontzetten.

Om St. Lô in te nemen, besluit Major-General Gerhardt zwaar materieel in te zetten en verzoekt Brigadier-General Cota (29th ID) een Task Force samen te stellen met tanks, Tank Destroyers, verkennings­tanks, pantser-

Vervolg pagina 3

DE VEROVERING VAN ST. LÔ

Vervolg pagina 2

wagens en genietroepen. Op 17 juli valt de 29th ID opnieuw aan. Major Thomas D. Howie's 3rd Battalion van 116th IR krijgt het bevel om Major Bingham's team te ontzetten. Zodra deze na een zware tocht eindelijk bij Major Bingham aankomt, krijgen de twee groepen van Colonel Dwyer (116th IR) het bevel om verder op te rukken naar St. Lô. Major Howie zegt Dwyer dat de groep van Major Bingham te verzwakt is voor het offensief, maar meldt enthousiast met zijn groep de stad in te trekken. Enkele minuten later maakt een Duitse granaat echter een einde aan het leven van Major Howie (lees verhaal bij route Omaha Beach).

Zijn XO, Captain Puntenny, neemt het commando over en valt aan via de N172 ten oosten van St. Lô. Na een paar honderd meter komen ze onder een vernietigend Duits spervuur te liggen en dreigen de troepen afgesneden te worden van de 29th Division. Hetzelfde gebeurt bij een Battalion van 115th IR, die vanuit het noordoosten de stad nadert. Tegen middernacht liggen troepen echter aan de rand van de stad.

Voor de Duitsers wordt de toestand in St. Lô met het uur hopelozeler. Bovendien is er onenigheid tussen diverse Duitse hoofdkwartieren. SS-Obergruppenführer Hausser realiseert zich, dat de sector St. Lô onverdedigbaar wordt en dient een verzoek in bij OB West (Von Kluge) en OKW (Jodl) om terug te trekken naar een nieuwe verdedigingslinie aan de zuidkant van St. Lô. Tot zijn verbazing zegt een officier van het OKW in Berlijn –tegen het normale bevel van Hitler in om tot de laatste man stand te houden– dat hij zelf maar moet bepalen wat nodig is onder deze omstandigheden. Ook raadt de officier hem aan om –zodra hij zich heeft teruggetrokken– te melden dat de vijand door het front is gebroken en dat hij de grootste moeite heeft om een nieuwe linie op te zetten. Terwijl Hausser alle mogelijke middelen bij elkaar schraapt om de linie te behouden, zet Cota op 18 juli de aanval in met de gepantserde Task Force over de weg Isigny-St. Lô. Hij ontmoet hier en daar tegenstand, maar uiteindelijk trekt het 1st Battalion 115th IR het noordoosten van de stad in. Elementen van de 'Santa Fe' Division doen een succesvolle uitval naar Hill 122 en stellen deze voorgoed zeker op het moment, dat Cota's Task Force St. Lô binnentrekt.

De Duitse tegenstand is echter nog niet geweken. Hausser geeft het bevel tot een directe tegenaanval. Artillerie- en mortiervuur beuken op de Amerikanen in, terwijl de 352. Infanterie Division een serie felle tegenaanvallen doet. Ze zijn te zwak om de Amerikanen tegen te houden, maar blijven toch steeds dichtbij. Op 20 juli zijn soldaten van de 29th Infantry Division nog steeds bezig om geïsoleerde groepjes Duitsers in te rekenen.

Als Brigadier-General Cota aan Major-General Gerhardt direct uit eerste hand meldt, dat de stad in Amerikaanse handen is, vertelt deze hem dat NBC Radio hem verslagen heeft. Zij hebben de verovering van St. Lô al gemeld.

Wordt vervolgd

Huldiging van Inspecteur Wynsberghe Tibo

Geachte heer burgemeester, geachte hoofdcommissaris, geachte heer Nationaal Voorzitter

In de eerste plaats wil ik de burgemeester van Deerlijk, de heer Croes bedanken voor de toezegging om hier in het stadhuis van Deerlijk de huldiging te mogen doen van inspecteur Tibo Wynsberhe van de politiezone Gavers voor “Daden van Moed, Zelfopoffering en Menslievendheid” en, zonder dat corona deze keer roet in het eten gooit.

Op zaterdagmorgen 07 december 2019 tijdens een trainingsritje op de jaarlijkse mountainbiketocht van zijn Club Gaverzicht-Be Okay in Deerlijk, en met reeds enkele kilometers in de benen, zakte Julien Cadron plots in elkaar.

Een fietser uit het achterliggende groepje en werkzaam als inspecteur bij de politiezone Gavers, met name Tibo Wynsberghe zag de ernst van de situatie in en begon direct Julien Cadron te reanimeren, waardoor Julien Cadron na overbrenging naar het AZ Ziekenhuis te Kortrijk, het leven werd gered.

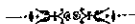
Wij, als Koninklijke Maatschappij der “Dragers van Eretekens en Medailles van België voor daden van Moed, Zelfopoffering en Menslievendheid” en als oudste Belgische Vaderlandslievende vereniging, gesticht in 1865 door de veteranen van 1830 onder koning Leopold I en koninklijk erkend onder koning Leopold II, vinden het een eer het Ereteken van “Gekroond België-Goud met Palmen” door de Nationale Voorzitter te laten overhandigen, vergezeld van het Brevet aan inspecteur Tibo Wynsberghe.

Mijn hartelijke gelukwensen.

Voorzitter
Regionale Kortrijk
Mvr. Nadia RASSON

De Grootte Oorlog

X X X .

De grijze stroom door België.

Midden-België was dus in de macht der Duitschers.

Als laatste bedrijf van ons leger, beschreven we het hevig achterhoedegevecht bij Aarschot. Vooraf was Diest bezet. Daar had een kleine groep jagers-wielrijders nog eenigen tijd de Duitschers opgehouden, en naar gewoonte koelde de vijand weer zijne wraak over dat verzet op weerlooze burgers, onder meer te Schaffen en Molestede.

De pastoor van Schaffen verklaarde aan de officiele commissie tot onderzoek, het volgende :

“De Duitschers zijn Dinsdag 18 Augustus, omstreeks 9 uur, als een zwerm te Schaffen aangekomen. Aan 170 huizen hebben zij het vuur gestoken. Zoowat duizend mensen zijn zonder dak. Ook het gemeentehuis en de pastorie zijn afgebrand. Ten minste 22 personen zijn zonder eenige reden vermoord. Twee mannen, de genaamden Macken en Loods, zijn met het hoofd omhoog levend begraven geworden, in tegenwoordigheid van hun vrouw; de Duitschers hebben mij in mijn tuin aangehouden en mijn handen op den rug gebonden. Op alle wijzen hebben zij mij mishandeld; zij hebben voor mij een galg gereed gemaakt en gezegd, dat zij mij zouden ophangen; een ander heeft mij bij hoofd, neus en ooren vastgegrepen en gedaan alsof hij dat wilde afsnijden; zij hebben mij gedwongen langen tijd in de zon te kijken. De armen van den smid, die met mij gevangen was genomen, hebben zij gebroken, en daarna den man gedood. Op een gegeven oogenblik hebben zij mij in het brandend huis van den burgemeester doen binnegaan en mij er dan weer uitgehaald. Dat heeft zoo den heelen dag geduurd.

Rond 6.45 uur, lieten ze me los. Eerst werd ik nog met een rijzweep geslagen. Ik was bebloed en viel buiten kennis. Terug tot het bewustzijn gekomen, beval een officier mij op te richten en deed mij weggaan; toen ik eenige meters was verwijderd, schoten zij op mij. Ik viel en bleef voor dood liggen. Dat was mijn redding.

Zij hebben beweerd, dat uit den toren op hen was geschoten : dat is onwaar, want de kerkdeur was gesloten. Zij hebben deze ingebeukt en vonden de kerk ledig.

Alvorens mij los te laten, hebben zij de Belgische vlag genomen en haar in kleine stukjes verscheurd.”

Een inwoner van Schaffen en een oude man te Molestede werden vastgebonden en levend verbrand. De beulen ontdekten te Schaffen, in een riool, een moeder met haar twaalfjarig dochtertje en schoten beide dood. Een negenjarig kind viel eveneens onder een kogel.

François Olyff, die kort na 't gebeurde de omstre-

ken van Diest bezocht, vertelt in zijn boek “La Belgique sous le joug”:

“Van Schaffen naar Meldert zijn vele huizen verbrand, weinige zijn gespaard gebleven.

Zoo is het ook tusschen Meldert en Lummen. Maar in laatstgenoemd dorp zijn veel woningen afgebrand. De kerk is ongehavend. De Statiestraat is geheel verwoest. Van het gemeentehuis tot aan den weg naar Beeringen is 't slechts een ruïne. De Duitschers waren reeds eenige dagen te Lummen zonder er kwaad aan te richten. Maar den 19n Augustus vertelden militairen, dat er dien dag iets zou gebeuren.

Om 7 uur 's avonds klonk op den weg van Hasselt, voor het huis van den dokter, een schot. Dadelijk stormden de soldaten uit de huizen. Een rij wagens reed juist binnen. Ook de militairen van den trein begonnen te tieren en te schreeuwen en in alle richtingen te schieten. Honderden kogels werden in de huizen en tegen de gevels gevuld, en dat duurde een uur lang, tot dat alle menschen hunne woning verlaten hadden. Dan ving de plundering aan. Men laadde wijn, levensmiddelen, meubelen op de wagens, die vervolgens vertrokken. Daarna stak men de huizen in brand. Den ganschen nacht woeden de vlammen.

Drie personen werden gedood, een gekwetste bezweek nadien. Ook zijn er later van de toen opgedane ontroering gestorven. De burgemeester, M. Briers, in de letterkunde bekend als Georges Virrés, zijn schoonbroeder en een vriend vluchtten met hun gezin in de bosschen. Zij ontmoetten daar bijna al de bewoners van het dorp, met de kloosterzusters, die het H. Sakrament meegenomen hadden en de Kommunie uitdeelden aan vrome zielen, die van angst beefden.

't Was bij den gloed van het brandend dorp een tooneel vol woeste grootsheid, herinnerend aan de sombere dagen van den Boerenkrijg.

Toen de brand uitbrak, smeekte men den prins van Beieren, die in het kasteel banketteerde, het dorp van vernietiging te sparen, maar de Duitscher bleef onverbiddelijk.

De weinige wapens der bewoners van het dorp waren ingeleverd en voor alle veiligheid begraven geworden. Alle inwoners, met wie wij spraken, zwoeren dat geen enkel burger geschoten had.

De Duitse gewonden, die in het lokaal van het Roode Kruis verzorgd werden, vuurden ook door de ramen en bestookten de bevolking, die door haar verpleging hen misschien aan den dood ontrukkt had.”

Tot zoover deze getuige.

Eveneens Midden-België heeft veel geleden. Wel-dra zullen we 't drama van Leuven beschrijven. Ook 't lot van Diest hing als aan een zijden draadje.

Dit oud stedeke, met zijn voormalige vestingswerken, die meer als wandelplaats dan als militaire stellingen dienst deden, was beschoten geworden, daar de ka

rabiniers, zooals we reeds zeiden, er tegenstand boden. Maar Diest had toen weinig geleden.

Eenige dagen later botste er een Duitse patroelje op een Belgische; van de eerste vielen er vier ruiters. De overlevenden vertelden nu aan hun overste, dat ze door burgers van Diest aangevallen waren.

Den volgenden dag, Zondag, kwam er een vijandelijke troep binnen. Juist was de mis van half-twaalf begonnen. De Duitschers namen de mannen die ze ontmoetten gevangen en omringden dan de St.-Sulpiciuskerk. Alle uitgangen werden bewaakt.

De burgemeester vroeg waarom dit alles geschiedde.

Een officier antwoordde, dat hij een onderzoek kwam instellen naar een franc-tireursdaad, en tot verbazing van de Diestenaars, beschuldigde hij nu dezen een patroelje aangevallen te hebben.

Gelukkig werd een der gewonden van die patroelje nog in het stedeke verpleegd. Een meisje, dat hem verzorgde, stelde nu aan den officier voor, dien gekwetste als getuige te ondervragen. De overste stemde toe, en de Duitser bekende door Belgische militairen aangevallen te zijn geweest. Een kwartier later bezweek de gewonde. Zoo had Diest een angstige ure gekend.

We moeten nog een stad van Midden-België vermelden, en wel Waver, waar men op den 20n Augustus de eerste Duitse troepen zag. Van 's morgens 7.35 tot 8 uur 's avonds trok het leger onafgebroken door.

't Was het 7e leger, een 60.000 man sterk, voetvolk, ruitery en geschut. Den dag nadien golfde de stroom nog voort.

's Avonds, om 9.15 uur, klonken schoten. De burgerij had al haar wapenen ingeleverd. 't Waren natuurlijk, zooals in andere plaatsen, dronken of overmoedige soldaten die hun geweer afvuurden. En weldra floten kogels in allerlei richtingen. Een officier werd gedood.

De burgemeester, een schepene, een handelaar en zijn zoon werden nu uit hunne woning gehaald en den ganschen dag rondgeleid en mishandeld. Tegelijkertijd kraaide de roode haan. Zooals men merkt, 't is altijd dezelfde geschiedenis. Vier-en-vijftig huizen werden geplunderd en in brand gestoken.

Den volgenden morgen sloeg de kommandant Willebrand de stad met een oorlogsboete van 100.000 frank, die binnen de 48 uren betaald moest worden. De meeste inwoners waren gevlucht, en 't was moeilijk om die som bijeen te krijgen. Men verzamelde 53.000 frank, waarvan 32.000 frank gestort werden.

Den 22n Augustus knalden weer schoten, maar de bevelhebber scheen nu toch te willen begrijpen, dat de burgers onschuldig waren, en hij liet het dan bij een proklamatie met dreigingen en bij rekvisities. Waver moest binnen de 48 uur aan de intendance te Gemblours leveren : 18.000 kilo meel, 2.500 kilo erwten en boonen, 300 kilo koffie, 300 kilo zout, 300 kilo suiker en 12.000 kilo haver.

De Duitschers sloegen bovendien 20.000 kilo meel in 't station aan.

Nogmaals trachtten de Duitschers uit 't gebeurde van den 22n Augustus munt te slaan. De Duitse generaal te Gemblours beweerde, dat vorst von Büllow bij

brief 3 miljoen in goud had geëischt, 2 miljoen onmiddellijk te storten en 1 miljoen op 1 Sept., als straf, omdat burgers op de Duitschers geschoten hadden. Bij niet betaling, zou de gansche stad afgebrand worden.

De gemeenteraad vergaderde. Nooit had men bewust brief ontvangen. Een kolonel-afgevaardigde hield vol, dat de gemeenteraad in gebreke was. De burgers beslisten dan, te trachten tegen 2 September een miljoen bijeen te krijgen, op voorwaarde, dat het leven en de eigendommen der bevolking geëerbiedigd zouden worden.

De kolonel nam het voorstel aan, maar eischte dat tien gijzelaars hem naar Gemblours zouden vergezellen.

Waar zou men een miljoen vinden ?

Het gemeentebestuur vroeg aan generaal von Emich, om een onderzoek naar 't gebeurde in te stellen. De gijzelaars bleven twee maanden afwezig en moesten de Duitse troepen tot in Frankrijk volgen. Van het miljoen sprak men niet meer, maar de 100.000 frank, op 22 Augustus geëischt, moesten ten volle betaald worden.

Zoo gedroeg zich het Teutonen-leger, dat door België naar Frankrijk trok.

Onze troepen bevonden zich dus binnen den Antwerpschen vestinggordel.

Stoutmoedige uhlanen trokken zelfs naar Vlaanderen. Den 22en Augustus verschenen ze in 't land van Oudenaarde en onbevreesd trokken ze den weg naar Kortrijk op. Te Ingooigem vertoonden er zich twaalf. Tegenover de woning van den bekenden pastoor Hugo Verriest hielden ze voor een herberg stil. Ze eischten een hamer, een nijptang, eieren en wijn.

Een vrouw en twee dochters waren buiten gekomen, maar zij begrepen de kerels niet. Dezen werden ongeduldig en één maakte naar de meisjes een wat dreigende beweging.

De vader der meisjes werkte wat verder op zijn akker. Een dorpeling kwam naar hem toegelopen en riep, dat de Duitschers zijn dochters wilden mishandelen.

De man ontstelde en wilde zijn kinderen ter hulp schieten.

Een misverstand, en zoo kon een woest tooneel ontstaan.

Een verstandige grijsaard zag het gevaar. Het was pastoor Hugo Verriest. Hij kwam uit zijn woning en vroeg kalm aan de Duitschers wat ze begeerden. Veel volk troppelde samen, en Hugo Verriest zou trachten de driftige ruiters maar zoo gauw mogelijk van de parochie weg te krijgen.

De uhlanen wilden een hamer en een nijptang, om een zadel te herstellen, en verder hadden zij dorst. Hugo Verriest bezorgde hun het gereedschap en wist ze dan met een paar glazen wijn te doen vertrekken. 't Gevaar was door zijn verstandig optreden afgeweerd.

Omstreeks dien tijd lieten de uhlanen bij Aalter de riggels van de lijn Brugge-Gent springen. Eenigen hunker hielden met hun revolvers het stationspersoneel in bedwang en de anderen voltrokken intusschen het werkje. Dan zwermden die uhlanen op Belgische vrijwilligers en gendarmen, en dan vielen er gewonden en doo-

den. Zoo keerde dien 22n Augustus, langs denzelfden weg van Oudenaarde-Kortrijk, een enkele uhlaan terug, en tot voorbijgangers zei hij treurig : "Kameraden all tod".

Dien 22en Augustus dan, was er te Kortrijk gevochten. In deze stad bevonden zich een vijftigtal Fransche dragonders, die bij den Pottelberg Duitsche verkenneren ontmoetten. Enkele uhlanan werden gedood, anderen gewond. Een werd gevangen genomen, en smeekte wanhopig : "Nicht schiessen !". Men bond hem de handen op den rug, maar de Duitscher kloeg van dorst. Men goot hem bier in den mond. Een dragonder kwam dan arm in arm met zijn gevangene de stad in. Men leidde nog andere Duitschers binnen.

Die dagen, stroomde ook, langs de Scheldevallei, een Duitsch leger naar Frankrijk. De weg was vrij. De Engelschen zouden hun stellingen tusschen Mons en Binche moeten verlaten. En nu woelde de machtige stroom van Duitschers langs Berchem, Kerkhove, Ruven, Avelgem naar Doornik en verder over de grens.

De wagens en kanonnen daverden over de wegen, en altijd maar door marcheerden regimenten aan. En zoo was het op alle wegen naar Frankrijk.

"Nach Paris !" was de leus van deze troepen.

En toen gebeurde in Vlaanderen die algemeene vlucht van mannen en jongelingen, waarover men later hartelijk gelachen heeft en nu nog altijd spreekt als van den "Vliegende Maandag".

"De Duitschers nemen de mannen mee !" klonk het.

Het nieuws ging bliksemsnel rond, van gehucht tot gehucht, van dorp tot dorp.

De vrouwen weenden, maar joegen zelf hun echtgenooten en zonen heen.

't Was een algemeene uittocht. Een groep kwam in een dorp aan. De bewoners keken verbaasd op.

"De Duitschers nemen de mannen mee !" riep men.

En ook dit dorp liep heen, om een volgend dorp eveneens aan 't loopen te brengen.

Waarheen ? Dat wist men niet. 't Kwam er ook niet op aan... als men maar weg was, het Noorden in !

't Ging over de wegen en paden, over de velden en door bosschen ! Mannen van allerlei stand, deftige heeren en werklieden, op klompen, allen renden mee.

't Is waar, sommigen bleven liever op 't dorp maar ze legden zich te bed en gebaarden zich ziek, of ze kropen met een voorraad levensmiddelen achter stroo en hooi, in de schuur en zelfs in den beirput.

Honderden vluchtelingen brachten den nacht in de bosschen van Knesselare door.

Maar eindelijk bleek de gansche oorzaak dier paniek.

Drie dronken kerels, in de omgeving van Denderleeuw, hadden Duitschers bespot. Zij werden vastgegrepen, gebonden en een eind meegevoerd.

Men had dat gezien, en dadelijk ontstond het gerucht : "Ze nemen de mannen mee !"

"Ja, allen van 18 tot 50 jaar !" klonk het wat verder.

"Ze moeten met de Duitschers meevechten tegen

de Franschen !" vertelde men weer wat verder.

Toen de waarheid bekend werd, keerde men haastig naar huis terug. De verstandigsten lachten om 't gebeurde en vroegen elkaar of ze ook gaan loopen waren.

't Dwaast waren zij, die beweerden niet gevlucht te zijn, maar wel een boodschap te hebben gedaan...

Meermalen heeft men die lieden bespot. Dat is heel onrechtvaardig. De Duitschers hadden, waarlijk al genoeg schandalen bedreven, om de bevolking wantrouwen in te boezemen.

En hetgeen op dien "Vliegende Maandag" ongegrond bleek, werd het twee jaar nadien, bij de deportatie, geen gruwelijke waarheid ?

Zoo golfde dus de grijze stroom van af den Rijn door België. Laten we even dat leger van nabij bezien, of liever, luisteren we naar hetgeen Alex Powell, de bekende Amerikaansche oorlogskorrespondent, er van vertelt in zijn merkwaardig boek "The Flight in Flanders" :

"Bij Sottegem", zoo verhaalt hij, "waren wij eensklaps te midden van het Duitsche leger, dat zich langs drie gelijklopende wegen bewoog.

De Amerikaansche vlaggen van onze auto deden uitmuntend dienst als paspoorten. Men zou gezegd hebben, dat deze stoet nooit een einde ging nemen. Wij reden langs regimenten na regimenten, brigade na brigade ; dan husaren, kurasiers, uhlanan, veldbatterijen, weer voetvolk, kanonnen, ambulanciers met verblindende roode kruisen op de zeilen ; dan reusachtige beleggingsstukken, elk met moeite voortgetrokken door dertig paarden, en hun sombere muilen ten hemel richtend ; genietroepen, mijngravers, gewapend met houweelen en spaden ; wagens beladen met balken, of een massa zijde, die een ballon bleek te zijn ; wielrijders, het geweer over den schouder, gelijk jagers ; de benoodigdheden van vliegtuigen ; groepen dokters, gebaard en gebrild ; geblindeerde auto's, beschermd door van voren omgebogen stalen riggels ; batterij na batterij "pampan's (snelvuurkanonnen), en dan batterijen machinegeweren ; weer uhlanan, weer lanciers, welker vaandeltjes boven de shako als witte en zwarte wolkjes, wiegelden in den wind. Dat alles stroomde onweerstaanbaar Frankrijkwaarts.

't Was het 9e veldleger, samengesteld uit de bloem van het Duitsche rijk en dat de prachtige troepen van de keizerlijke garde bevatte. Al de mannen waren jong. Hunne uitrusting scheen mij volmaakt toe. De paarden waren wel gevoed en verzorgd.

Ik zag vij reusachtige houwitsers, elk getrokken door 16 paarden, en welke van op een afstand van 20 kilometer een stad in gruis konden leggen.

Niets was hier aan het toeval overgelaten, maar alles tot in de minste bijzonderheden in de puntjes verzorgd.

De kaarten van België, waarvan alle officieren en onder-officieren voorzien waren, leken me, op gebied van plaatsbeschrijving, modellen. Elk pad, iedere hoeve, het kleinste boschje waren er op aangeduid. Zij waren minstens zoo gedetailleerd en misschien wel meer dan die van den Belgischen hoofdstad.

Aan den kant van den weg zag ik een enorme wa-

gen, die een volledige drukkerij bevatte en de morgen-uitgaaf van de "Deutsche Krieger Zeitung" voor de soldaten gereed maakte. Het blad bevatte vooral Deutsche overwinningsberichten, waarvan ik nog nooit had hooren spreken, maar welke de troepen toch grootelijks schenen op te beuren.

De veldkeukens rookten en de koks, met hun witten voorschoot, vulden de kommen der voorbijtrekkende soldaten met soep, zonder dat de mannen feitelijk hunne rangen moesten verlaten. Schoenmakers zaten op hun voertuigen even rustig laarzen te herstellen, als bevonden zij zich in hun werkplaats ergens in 't "Vaterland". Op oorlogskarretjes, met twee wielen, stonden negen machinegeweren klaar, om dadelijk als "nest" opgesteld te kunnen worden.

Uitmuntenstak ook de geneeskundige dienst in elkaar. Men had hier niets aan een groot stedelijk gasthuis te benijden. Een afdeeling was bijvoorbeeld met de voeten der soldaten belast. De Deutsche soldaat was strafbaar zoo hij niet dadelijk een begin van eksterogen rapporteerde. Hij heeft het recht niet die beide uitersten te verwaarloozen, zoomin als zijne tanden of eenig ander deel van zijn lichaam, want zijn voeten behooren hem niet meer toe, maar wel den keizer. En de keizer wilde, dan men ze met de meeste zorg behandelde, opdat ze bestand zouden zijn tegen lastige en lange marschen, en den soldaat naar den slag kon leiden, den slag van den keizer immers.

Aan een kruispunt van den weg zag ik een soldaat met een tondeuse gewapend.

Een officier, die naast hem stond, monsterde aandachtig het hoofd der voorbijtrekkende manschappen. Ieder maal dat hij een soldaat ontwaarde, wiens haar de voorgeschrevene lengte scheen te overtreffen, riep hij den eigenaar van den weligen bos bij zich en... vlug schoot de knipmachine om den schedel en den nek en nam zij alle schuilplaatsen voor ongedierte weg.

Wielrijders, met bossen draad tusschen hen in, legden de telefoon van boom tot boom, zoodat de bevelhebber met elk deel van deze 80 kilometer-lange kolonne spreken kon.

Het leger sliep nooit heelemaal. De eene helft marcheerde, terwijl de andere rustte. De Deutsche soldaat is eene machine, die het maximum der snelheid en van opbrengst leveren moet.

Daarom wordt hij goed gevoed, geschoeid, gekleed en geoefend, zooals een zwarte muilezeldrijver zijn beesten africht.

Persoonlijk heb ik slechts eenmaal een soldaat zien brutaliseeren. Een schildwacht groette een officier niet met de noodige onderdanigheid. De overste sloeg hem met de karwats in 't gelaat. De soldaat bleef als een beeld in de houding.

Moest men een Engelschman of een Franschman zoo behandelen, dan zou men den volgenden dag een officier hebben kunnen begraven.,” verzekert Powell.

In ons eigen leger zouden die praktijken evenmin opgaan.

Powell sprak dien dag met generaal von Boehn.

Deze beweerde, dat de verhalen over de wreedheden leugens waren.

“Bekijk de officieren, die mij omringen”, zei hij. “Het zijn gentlemen als gij. Bekijk de soldaten die ginder voorbij marcheren; velen van hen zijn huisvader. Acht gij hen in staat tot daden, als waarvan men hen beschuldigt?”

“Drie dagen geleden”, antwoordde Powell, “was ik te Aarschot. Deze stad is slechts een verschrikkelijke, zwarte ruïne meer.”

“Toen wij ons te Aarschot vestigden, trad de zoon van den burgemeester de eetzaal binnen, waar onze officieren zich bevonden, en doodde den stafoverste. Wij hebben alleen weerwraak genomen. De bevolking werd behandeld, zooals zij het verdiende.” (1)

“Maar waarom weerwraak genomen op vrouwen en kinderen?” vroeg Powell.

“Noch vrouw, noch kind zijn gedood geworden” (2), hernam de generaal op een toon van overtuiging.

“Het spijt mij u te moeten tegenspreken,” hernam de Amerikaansche oorlogskorrespondent niet minder kategoriek, “maar ik heb met eigen oogen de lijken gezien.”

“Ja, als vrouwen en kinderen in hun koppigheid op straat komen, wanneer er geschoten wordt, loopen zij onvermijdelijk in 't gevaar. 't Is ongelukkig, maar 't is toch oorlog.”

“Maar wat zegt ge dan van een vrouwenlijk met afgesneden handen en voeten, zooals ik heb gezien? En wat van dien grijsaard en zijn zoon, die ik te Sempst hielp begraven, en welke vermoord werden omdat voor hun huis een Belgisch soldaat naar Duitschers had geschoten? Het gelaat van den grijsaard droeg 22 bajonetsteken. Ik heb ze geteld. En wat denkt ge van het tweejarig meisje, gedood in de armen van haar moeder, en dat ik te Heyst-op-den-Berg zag begraven?”

Die bijzonderheden schenen den generaal te ontwapenen.

“Die dingen zijn afschuwelijk, als ze voorgekomen zijn”, sprak dan de generaal. “Natuurlijk loopen onze soldaten wel, zooals die van andere legers soms uit het spoor, en plegen ze daden, die wij niet zouden dulden, zoo wij er getuigen van waren”.

Von Boehn wilde dus tegenover den Amerikaan — Amerika was toen nog onzijdig — den menschlievende spelen. Maar de waarheid van al de gruwelen, ook op bevel en zelfs door officieren bedreven, kon niet verborgen blijven.

Zoo marcheerden de Duitschers naar Frankrijk, overtuigd van hun onoverwinbaarheid. Zeker, het ging nog goed voor hen, maar weldra zou er al meer en meer teleurstelling komen.

Ons land scheen tot nu toe slechts een doortocht-weg.

Voor Antwerpen had de vijand waarnemingstroepen geplaatst, alsook tot de bescherming der verbindinglijnen.

(1) Nog die legende dus van de zoo wreed en onschuldig vermoorden zoon van den heer Tietemans. Onze lezers hebben hierover de waarheid vernomen.

(2) Men leze de doodenlijst.

Maar ons legertje zou niet werkloos blijven.

Vluchtelingen van 't Oosten waren intusschen al verspreid in West-Vlaanderen.

Zoo meldde een mijner vrienden in de Augustusdagen, uit Oostende :

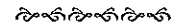
"Op den zonnigen namiddag van gisteren gingen we te Oostende het kamp der vluchtelingen bezoeken. Niets geeft een beter denkbeeld van het nawee en van de ellende welke de oorlog met zich sleept.

Elkeen die Oostende bezocht, weet achter de Koningsgaanderijen een uitgestreken hof liggen, sierlijk bebloemd en beplant. Daar staan, langsheen het ijzeren hekken, in een groote ronde, ongeveer 300 kabiene gerangschikt. In elk dezer huizen drie, vier personen, sommige talrijke families beslaan tot 3 kabiene. Deze zijn genummerd. Op de deur hangt een briefje gespijkerd aangevend : naam, voornaam, feboortedatum, geboorteplaats, en, desvoorkomend, beroep van de lieden welke er een tehuis vinden. Zoo vernamen wij dat er daar uitwijkelingen zijn uit Luik, Seraing, Jemappes, Thienen, Aarschot, Leuven, Mechelen, Charleroi, Cortenacken, Langdorp, Wasmes, Héverlé, Brussel, enz.... Enkelen slapen er nog op stroo, anderen kregen reeds beddegoed.

't Is treurig deze lieden aan te zien: stok-oude menschjes, poovere meisjes, uitgemergelde vrouwen, kleine kindjes, zuigelingskens. Ze bezitten schier niets; zij verlieten in allerijl hun stad of dorp, waar de vlammen, het kanon of de woede der Duitschers hen verjoegen.

Meer dan 600 personen hebben hier een onderkomen gevonden. Bovendien huizen er bij de burgers nog een 400-tal. 't Is daar als een groot gezin. Er komen vele bezoekers; genegenheid en bewijzen van medelijden ontbreken niet; giften stroomen toe."

Ja, de vlucht was toen nog iets "nieuws". Wie kon ook vermoeden, wat er België nog te wachten stond ?

Episode de la Guerre 1914

Réfugiés belges dans les cabines d'Ostende

Edit. S. D., 120, rue Rogier, Bruxelles

Wordt vervolgd